

Ministarstvo
finansija

Adresa: Ul. Stanka Dragojevića br. 2
81000 Podgorica Crna Gora
www.mif.gov.me

Br: 05-02-430/26-25800/2

Podgorica, 17.07.2026. godine

Za: MINISTARSTVO POMORSTVA, Rimski trg 46, Podgorica
gospodinu, Filipu Raduloviću, ministru

Predmet: Mišljenje na Predlog memoranduma o razumijevanju između Lučke uprave Aleksandrija – Egipat i Lučke uprave Crne Gore

Veza: Vaš akt br. 03-345/26-1439/1 od 15.07.2026. godine

Poštovani gospodine Raduloviću,

Povodom *Predloga memoranduma o razumijevanju između Lučke uprave Aleksandrija – Egipat i Lučke uprave Crne Gore*, Ministarstvo finansija daje sljedeće:

MIŠLJENJE

Kako je navedeno u članu 13. predloženog Memoranduma, ovaj Memorandum predstavlja izraz namjere i međusobnog razumijevanja strana i ne stvara pravno obavezujuće obaveze ni za jednu od strana. Takođe, konstatovano je da se ni jedna odredba ovog Memoranduma neće tumačiti na način kojim se uspostavlja odnos zastupanja, partnerstva, zajedničkog ulaganja ili drugi pravni odnos između strana.

Na tekst Predloga memoranduma i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Na osnovu uvida u dostavljeni tekst i Izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa u dijelu procjene fiskalnog uticaja, utvrđeno je da za zaključivanje Memoranduma i sprovođenje osnovnih aktivnosti razmjene informacija, koordinacije i konsultacija nije potrebno obezbijediti dodatna finansijska sredstva iz budžeta Crne Gore. Naglašeno je da će se aktivnosti sprovoditi u okviru postojećih institucionalnih i kadrovskih kapaciteta Lučke uprave Crne Gore i odobrenih budžetskih sredstava. Takođe, navedeno je da Memorandum sam po sebi ne proizvodi obavezne jednokratne ni višegodišnje izdatke, već da eventualni troškovi službenih putovanja, organizacije sastanaka, stručnih posjeta, obuka ili konkretnih projekata mogu nastati samo ako se takve aktivnosti naknadno dogovore i odobre, u skladu sa raspoloživim sredstvima i važećim pravilima budžetskog poslovanja.

Imajući u vidu sve prethodno navedeno, Ministarstvo finansija u načelu nema primjedbi na Predlog memoranduma o razumijevanju između Lučke uprave Aleksandrija – Egipat i Lučke uprave Crne Gore.

S poštovanjem,

MINISTAR
mr Novica Vuković

PREDLOG

**PREDLOG OSNOVE
ZA VOĐENJE PREGOVORA I ZAKLJUČIVANJE
MEMORANDUMA O RAZUMIJEVANJU IZMEĐU
LUČKE UPRAVE ALEKSANDRIJA – ARAPSKA REPUBLIKA EGIPAT
I LUČKE UPRAVE CRNE GORE**

Podgorica, jul 2026. godine

I USTAVNI I PRAVNI OSNOV

Ustavni osnov za zaključivanje Memoranduma o razumijevanju između Lučke uprave Aleksandrija – Arapska Republika Egipat i Lučke uprave Crne Gore sadržan je u članu 15 stav 1 Ustava Crne Gore, kojim je propisano da Crna Gora, na principima i pravilima međunarodnog prava, sarađuje i razvija prijateljske odnose sa drugim državama, regionalnim i međunarodnim organizacijama, kao i u članu 100 tač. 1 i 4 Ustava, kojima je propisano da Vlada vodi unutrašnju i vanjsku politiku i zaključuje međunarodne ugovore.

Pravni osnov sadržan je u Zakonu o zaključivanju i izvršavanju međunarodnih ugovora („Službeni list CG“, broj 77/08). Imajući u vidu da se Memorandum zaključuje između nadležnih lučkih uprava u okviru njihovih djelokruga, kao i da je članom 13 Predloga memoranduma izričito utvrđeno da se njime ne stvaraju pravno obavezujuće obaveze za učesnike, Memorandum ima obilježja administrativnog međunarodnog ugovora iz člana 2 stav 2 navedenog zakona. Postupak njegovog zaključivanja sprovodi se u skladu sa članom 29 Zakona, uz prethodno obavještanje Vlade i pribavljanje mišljenja Ministarstva vanjskih poslova.

Ovaj Predlog osnove pripremljen je radi utvrđivanja ciljeva, obima i stavova crnogorske strane u postupku daljeg usaglašavanja teksta Memoranduma, kao i radi upoznavanja Vlade sa planiranom institucionalnom saradnjom u oblasti pomorstva i upravljanja lukama.

II OCJENA STANJA ODNOSA SA ARAPSKOM REPUBLIKOM EGIPAT

Crna Gora i Arapska Republika Egipat njeguju tradicionalno prijateljske odnose zasnovane na međusobnom uvažavanju i razumijevanju. Arapska Republika Egipat priznala je nezavisnost Crne Gore 27. septembra 2006. godine, kada su uspostavljeni i diplomatski odnosi između dvije države.

Postoji obostrani interes za dalje unapređenje saradnje u oblastima od zajedničkog značaja, naročito u ekonomiji, investicijama, turizmu, kulturi, pomorskom saobraćaju i povezivanju mediteranskih privreda. Zaključivanje Memoranduma između lučkih uprava predstavlja konkretan institucionalni korak ka jačanju bilateralne saradnje u oblasti pomorstva, razmjene stručnih znanja i iskustava, razvoja luka i unapređenja trgovinskih tokova.

Lučka uprava Aleksandrija upravlja jednim od najznačajnijih lučkih sistema u istočnom Mediteranu, dok crnogorska strana raspolaže iskustvom u upravljanju lukama od nacionalnog značaja, koncesionom modelu pružanja lučkih usluga i primjeni međunarodnih standarda sigurnosti i bezbjednosne zaštite. Saradnja ovih institucija može doprinijeti boljem povezivanju stručnih i poslovnih zajednica i razmjeni dobrih praksi.

III RAZLOZI ZA ZAKLJUČIVANJE MEMORANDUMA

Osnovni razlog za zaključivanje Memoranduma jeste uspostavljanje stabilnog i praktičnog okvira za dugoročnu saradnju između Lučke uprave Aleksandrija i Lučke uprave Crne Gore, uz poštovanje nadležnosti učesnika i nacionalnih propisa obje države.

Memorandumom se stvaraju pretpostavke za saradnju u sljedećim oblastima:

- razmjena nepoverljivih informacija i iskustava u vezi sa razvojem lučke infrastrukture;
- politike sprečavanja zagađenja životne sredine i održivog razvoja lučkih aktivnosti;

- primjena sistema kvaliteta u pomorskom saobraćaju i lučkom poslovanju;
- sigurnost plovidbe, bezbjednosna zaštita luka i primjena međunarodnih konvencija i kodeksa, uključujući SOLAS i ISPS kodeks;
- unapređenje logistike, pred- i post-transportnih tokova i integracije lučkih zajednica;
- stručno i profesionalno osposobljavanje, razmjena stručnjaka i prenos znanja;
- modernizacija lučke opreme, upravljanje terminalima i primjena savremenih tehnologija;
- digitalizacija, automatizacija poslovnih procesa i razvoj elektronske uprave;
- promocija luka i slobodnih zona prema brodarskim kompanijama, uvoznicima, izvoznicima i špediterima, u saradnji sa operatorima luka i slobodnih zona.

Zaključivanje Memoranduma dopriniće jačanju institucionalnih kapaciteta, boljem razumijevanju savremenih trendova u lučkoj industriji i stvaranju uslova za buduće zajedničke inicijative koje će se, ukoliko budu podrazumijevale posebne finansijske ili pravne obaveze, uređivati odvojenim aktima u skladu sa važećim propisima.

IV OSNOVNA PITANJA O KOJIMA ĆE SE VODITI PREGOVORI I STAVOVI CRNOGORSKE STRANE

Predlogom memoranduma uređuju se ciljevi saradnje, razmjena informacija, promocija luka, elektronski razvoj, razmjena posjeta stručnjaka, obrazovanje zajedničke radne grupe, održavanje sastanaka, konsultacije, izmjene Memoranduma, rješavanje eventualnih nesporazuma, stupanje na snagu, trajanje, prestanak, način dostavljanja obavještenja i pravna priroda dokumenta.

Crnogorska delegacija će u postupku usaglašavanja zastupati sljedeće stavove:

- naziv crnogorskog učesnika mora u svim jezičkim verzijama jasno glasiti „Port Authority Montenegro“, odnosno „Lučka uprava Crne Gore“, bez vezivanja za pojedinačnu luku;
- saradnja se ostvaruje isključivo u okviru zakonom utvrđenih nadležnosti učesnika i u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom, međunarodnim obavezama Crne Gore i pravilima Evropske unije koja su primjenjiva;
- razmjenujuće se samo nepoverljive informacije, dok se povjerljivi, klasifikovani, lični i poslovno osjetljivi podaci ne mogu dostavljati bez odgovarajućeg pravnog osnova i prethodne saglasnosti;
- informacije koje se odnose na operativne lučke djelatnosti povjerene koncesionarima dostavljajuće se u saradnji sa lučkim operatorima, odnosno koncesionarima, uz poštovanje ugovornih i zakonskih ograničenja;
- promotivne aktivnosti u vezi sa slobodnim zonama sprovodiće se u saradnji sa njihovim operatorima i drugim nadležnim subjektima;
- razmjene posjeta, sastanci i druge aktivnosti organizovaće se uz prethodni dogovor učesnika i u okviru raspoloživih finansijskih i kadrovskih kapaciteta;
- radna grupa sastajaće se, po pravilu, jednom godišnje, naizmjenično u Baru i Aleksandriji, radi praćenja realizacije Memoranduma i utvrđivanja daljih aktivnosti;
- izmjene Memoranduma moguće su isključivo uz pisanu saglasnost oba učesnika;
- eventualna pitanja u vezi sa primjenom ili tumačenjem Memoranduma rješavaće se sporazumno, konsultacijama i pregovorima, bez obraćanja sudu ili trećoj strani;
- Memorandum mora zadržati izričito neobavezujući karakter i ne može predstavljati osnov za nastanak neposrednih finansijskih, ugovornih ili drugih pravnih obaveza za Crnu Goru;

- Memorandum stupa na snagu danom potpisivanja, zaključuje se na dvije godine i automatski produžava za uzastopne periode od po jedne godine, uz mogućnost prestanka sporazumno ili uz pisano obavještenje najmanje 30 dana unaprijed;
- Memorandum će biti sačinjen na crnogorskom i engleskom jeziku, pri čemu će, u slučaju razlika u tumačenju, mjerodavan biti tekst na engleskom jeziku.

V PROCJENA POTREBNIH FINANSIJSKIH SREDSTAVA

Zaključivanjem i stupanjem na snagu Memoranduma ne nastaju neposredne finansijske obaveze za Budžet Crne Gore i nije potrebno obezbijediti dodatna budžetska sredstva.

Pojedine aktivnosti predviđene Memorandumom, kao što su službene posjete, sastanci radne grupe, stručne razmjene i promotivne aktivnosti, mogu proizvesti uobičajene putne, organizacione ili protokolarne troškove. Ti troškovi će se, ukoliko aktivnosti budu odobrene, finansirati u okviru sredstava već opredijeljenih budžetima nadležnih organa i institucija, u skladu sa raspoloživim sredstvima i pravilima budžetskog poslovanja.

Svaka buduća aktivnost ili projekat koji bi podrazumijevao posebne finansijske obaveze biće predmet posebne odluke i odgovarajućeg pravnog akta, uz prethodno pribavljanje potrebnih mišljenja i saglasnosti.

VI STAVOVI I MIŠLJENJA ZAINTERESOVANIH ORGANA

U postupku pripreme Predloga osnove i Predloga memoranduma zatražena su mišljenja Ministarstva vanjskih poslova i Ministarstva finansija. Konačna verzija materijala je usklađena sa prihvaćenim primjedbama i sugestijama nadležnih organa.

VII POTREBA USAGLAŠAVANJA PROPISA

Zaključivanje i sprovođenje Memoranduma ne zahtijeva izmjenu važećih niti donošenje novih propisa. Aktivnosti će se sprovoditi u okviru postojećeg pravnog i institucionalnog sistema, nadležnosti učesnika i raspoloživih resursa.

VIII PREDLOG SASTAVA DELEGACIJE

Ministarstvo pomorstva predlaže da se tekst usaglasi diplomatskim putem ili elektronskom poštom.

IX USAGLAŠAVANJE, POTPISIVANJE I DALJE POSTUPANJE

Tekst Memoranduma biće konačno usaglašen službenim putem između Lučke uprave Aleksandrija i Lučke uprave Crne Gore, uz koordinaciju Ministarstva pomorstva i Ministarstva vanjskih poslova. Nakon pribavljanja potrebnih mišljenja i odobrenja, Memorandum će u ime crnogorskog učesnika potpisati direktor Lučke uprave Crne Gore, odnosno drugo ovlašćeno lice.

Imajući u vidu njegov neobavezujući karakter i činjenicu da se njime ne preuzimaju nove obaveze za Crnu Goru, Memorandum ne podliježe potvrđivanju u Skupštini Crne Gore. Nakon potpisivanja, Memorandum će biti dostavljen Vladi radi upoznavanja, a originalni primjerak Ministarstvu vanjskih

poslova radi evidentiranja i čuvanja, u skladu sa članom 29 Zakona o zaključivanju i izvršavanju međunarodnih ugovora.

Prilozi:

- Predlog memoranduma o razumijevanju između Lučke uprave Aleksandrija – Arapska Republika Egipat i Lučke uprave Crne Gore;
- RIA obrazac;
- mišljenja nadležnih organa.

PREDLOG ZAKLJUČAKA

1. Vlada Crne Gore je na sjednici održanoj _____ 2026. godine razmotrila i usvojila Predlog osnove za vođenje pregovora i zaključivanje Memoranduma o razumijevanju između Lučke uprave Aleksandrija – Arapska Republika Egipat i Lučke uprave Crne Gore.
2. Vlada Crne Gore je prihvatila Predlog memoranduma o razumijevanju između Lučke uprave Aleksandrija – Arapska Republika Egipat i Lučke uprave Crne Gore.
3. Ovlašćuje se Nikola Vojvodić, član odbora direktora "Luka Bar" AD, da u ime Vlade Crne Gore potpiše Memorandum iz tačke 2 ovih zaključaka.

MEMORANDUM O RAZUMIJEVANJU
između
Lučke uprave Aleksandrija – Arapska Republika Egipat
i
Lučke uprave Crne Gore

Lučka uprava Aleksandrija (Arapska Republika Egipat) i Lučka uprava Crne Gore (u daljem tekstu zajedno: „strane“)

- *polazeći od želje obje strane da podstiču i razvijaju međusobnu saradnju između dvije lučke uprave;*
- *imajući u vidu značaj unaprijeđenja bilateralne saradnje u oblasti pomorskog saobraćaja i lučke djelatnosti;*
- *u želji da razvijaju prijateljske odnose i uvažavajući dobre odnose koji postoje između dvije lučke uprave;*
- *zasnivajući saradnju na principima ravnopravnosti i uzajamne koristi;*
- *u cilju uspostavljanja okvira za saradnju između Lučke uprave Aleksandrija i Lučke uprave Crne Gore, kao i unaprijeđenja bilateralne naučne i tehničke saradnje zasnovane na principima uzajamne koristi, jačanja međusobnih odnosa i povećanja trgovinske razmjene između dvije strane,*

sporazumjele su se o sljedećem:

Član 1. Ciljevi

Strane su saglasne da je osnovni cilj ovog Memoranduma uspostavljanje i unaprijeđenje bilateralne saradnje na principima uzajamne koristi. Radi ostvarivanja tog cilja, strane će međusobno sarađivati, pružati potrebnu podršku i preduzimati sve aktivnosti neophodne za sprovođenje ovog Memoranduma.

Član 2. Razmjena informacija

2.a

Strane će razmijenjivati informacije koje nijesu povjerljive, pri čemu se takve informacije neće stavljati na raspolaganje trećim licima bez prethodne saglasnosti druge strane, osim ako se strane drugačije ne saglase. U okviru svojih nadležnosti, strane će razmijenjivati informacije koje se odnose na sljedeća pitanja, u cilju unaprijeđenja trgovinske razmjene i održivog razvoja lučkih djelatnosti:

- razvojne projekte lučke infrastrukture;
- politike zaštite životne sredine i sprečavanja zagađenja;
- primjenu sistema upravljanja kvalitetom u oblasti pomorskog saobraćaja;
- mjere bezbjednosti plovidbe;
- organizaciju transporta prije i nakon pomorskog prevoza, kao i prateće vidove transporta;
- osnovno i stručno osposobljavanje zaposlenih;
- unapređenje rada i modernizaciju lučke opreme;
- upravljanje lučkim terminalima;
- primjenu savremenih tehnologija u skladu sa konvencijama Međunarodne pomorske organizacije (IMO), uključujući ISPS kodeks, SOLAS Konvenciju i druge međunarodne standarde bezbjednosti i sigurnosti;

2.b

Lučka uprava Crne Gore upravlja lukama od nacionalnog značaja, planira njihov razvoj, organizuje izgradnju i održavanje lučke infrastrukture i vrši nadzor nad korišćenjem luka. Operativne lučke djelatnosti, odnosno pružanje lučkih usluga u lukama od nacionalnog značaja, Lučka uprava Crne Gore povjerava koncesionarima na osnovu ugovora o koncesiji zaključenih u skladu sa zakonom. Informacije koje se odnose na operativne lučke djelatnosti koje su predmet koncesije dostavljaju se u saradnji sa lučkim operatorima, odnosno koncesionarima.

Član 3. Promocija

U saradnji sa operatorima slobodnih zona, obje strane će promovisati luke i slobodne zone druge strane među brogarskim kompanijama, uvoznicima, izvoznicima i špediterima, ističući prednosti i pogodnosti svojih luka i slobodnih zona, naročito u pogledu kvaliteta usluga, raspoložive infrastrukture, opreme, kao i sposobnosti prihvata različitih vrsta brodova i tereta.

Član 4. Digitalni razvoj

Imajući u vidu razvoj informacionih tehnologija i njihov uticaj na administrativne i privredne procese, strane će razmjenjivati iskustva u sljedećim oblastima:

- razvoj i automatizacija poslovnih procesa;
- razvoj logistike i integracija lučkih zajednica;
- stručno osposobljavanje zaposlenih u oblastima upravljanja i tehničke podrške elektronskom poslovanju.

Član 5. Razmjena stručnih posjeta

Stručnjaci iz obje luke razmjenjivaće posjete radi upoznavanja sa najnovijim dostignućima u oblasti lučkog poslovanja, kao i radi razmjene znanja, iskustava i dobre prakse između dvije strane.

Član 6. Sastanci

Strane će formirati zajedničku radnu grupu sastavljenu od predstavnika obje strane. Radna grupa će se sastajati jednom godišnje, naizmjenično u Baru i Aleksandriji, radi ocjene efikasnosti sprovođenja ovog Memoranduma i razmatranja mjera neophodnih za njegovo uspješno sprovođenje.

Član 7. Pregovori i konsultacije

Po potrebi i uz obostranu saglasnost, strane će održavati odgovarajuće pregovore i konsultacije radi utvrđivanja prioriternih aktivnosti i novih pravaca saradnje u oblasti pomorskog saobraćaja i lučke infrastrukture.

Član 8. Izmjene i dopune

Ovaj Memorandum o razumijevanju može se izmijeniti ili dopuniti uz pisanu saglasnost obje strane. Izmjene i dopune vršiće se putem posebnih protokola koji čine sastavni dio ovog Memoranduma. Postupak za donošenje izmjena i dopuna sprovodiće se na isti način kao i postupak zaključenja ovog Memoranduma. Izmjene i dopune stupaju na snagu danom njihovog potpisivanja od strane obje strane.

Član 9. Rješavanje sporova

Svi sporovi koji proisteknu iz primjene ili tumačenja odredaba ovog Memoranduma rješavaće se sporazumno, putem konsultacija i pregovora između strana diplomatskim putem, bez obraćanja bilo kojem nacionalnom ili međunarodnom sudu ili trećoj strani radi njihovog rješavanja.

Član 10. Opšta odgovornost

Strane će pružati međusobnu pomoć i preduzimati sve potrebne mjere radi sprovođenja i ostvarivanja ciljeva ovog Memoranduma.

Član 11. Stupanje na snagu i prestanak važenja

- 11.1 *Ovaj Memorandum stupa na snagu danom kada ga potpišu obje strane i zaključuje se na period od dvije (2) godine. Po isteku navedenog perioda, Memorandum će se automatski obnavljati za uzastopne periode od po jedne (1) godine, osim ako ne bude raskinut u skladu sa odredbama ovog člana.*
- 11.2 *Strane mogu sporazumno raskinuti ovaj Memorandum u bilo kojem trenutku, uz prethodno pisano obavještenje drugoj strani, koje se dostavlja najmanje 30 (trideset) dana prije namjeravanog dana prestanka njegovog važenja.*

Član 12. Obavještenja

Sva obavještenja predviđena ovim Memorandumom dostavljaju se elektronskom poštom ili putem faksa na sljedeće adrese:

Lučka uprava Aleksandrija

- Adresa: Sjedište Lučke uprave Aleksandrija, Kapija 4, Aleksandrija, Arapska Republika Egipat
- Faks: +20 3 480 0866
- Telefon: +20 3 485 0108
- E-mail: Technical.office@apa.gov.eg
- Internet stranica: www.apa.gov.eg

Lučka uprava Crne Gore

- Adresa: Muo Peluzica 1, 85330 Kotor, Crna Gora
- Faks: +382 32 325 406
- Telefon: +382 32 325 414
- E-mail: luckauprava@t-com.me
- Internet stranica: /

Član 13. Neobavezujući karakter Memoranduma

Ovaj Memorandum predstavlja izraz namjere i međusobnog razumijevanja strana i ne stvara pravno obavezujuće obaveze ni za jednu od strana. Ni jedna odredba ovog Memoranduma neće se tumačiti na način kojim se uspostavlja odnos zastupanja, partnerstva, zajedničkog ulaganja ili drugi pravni odnos između strana.

Član 14. Primjerci

Ovaj Memorandum potpisan je u _____, u tri (3) originalna primjerka, na arapskom, crnogorskom i engleskom jeziku, pri čemu su svi tekstovi jednako vjerodostojni. Svaka strana zadržava po jedan originalni primjerak Memoranduma. U slučaju razlika u tumačenju pojedinih odredaba ovog Memoranduma, mjerodavan je tekst na engleskom jeziku.

Potpisano dana ____ / ____ / ____ godine.

Za Lučku upravu Crne Gore

Za Lučku upravu Aleksandrija

Memorandum of Understanding Between Alexandria Port Authority – Egypt And Port Authority Montenegro

This memorandum of understanding between Alexandria Port Authority (Egypt) and Port Authority Montenegro referred to as the two parties.

- *Due to the desire of both parties to encourage the joint cooperation between the two port authorities.*
- *Bearing in mind the importance of widening bilateral cooperation between the two Parties in the field of marine transport and port industry.*
- *Desirous of developing friendly relations & in recognition of the good relationship between the two port authorities.*
- *Based on the principles of justice and equality;*
- *For the purpose of establishing a framework for the cooperation between Alexandria Port Authority and Port Authority Montenegro and for the purpose of promoting the development of bilateral scientific and technical cooperation based on principles of mutual benefit and with the purpose of strengthening relations and increasing commercial exchange of both parties, the two parties have agreed to cooperate with each other in matters relating to promotion, economic and commercial cooperation.*

Have agreed to the following:

Article 1. Objectives

It is hereby understood by both parties that the main object is to fulfil and realize the objectives and aims of the bilateral cooperation which are mutually beneficial to both parties and to that end both parties shall assist each other and do all things with a view to attaining the objectives and aims of the bilateral cooperation.

Article 2. Exchanging information

2.a

Both Parties will exchange non-confidential information - and such information shall not be disclosed to any third party unless the participants consent otherwise - concerning the following issues, as far as these issues are within the competence of the participants, in order to contribute to the increase in trade and to participate in the sustainable development of the port activities:

- *Development projects for the ports' infrastructure;*

- Port policy on preventing the environmental pollution;
- Application of quality system in maritime transport cooperation;
- Shipping safety provisions;
- Pre- and post-haulage and associated transport methods;
- Initial and vocational training;
- Improvement and upgrading the operation of the port equipment;
- Management of the port terminals;
- Advanced technologies in compliance with IMO conventions and safety & security codes (ISPS, SOLAS...etc.);

2.b

The Port Authority Montenegro manages ports of national importance, oversees their development, the construction and maintenance of port infrastructure, and supervises the use of the ports. Operational port activities, namely the provision of port services in ports of national importance, are entrusted by the Port Authority to concessionaires under concession agreements awarded in accordance with the law. Information relating to operational port activities that have been granted under concession will be provided in cooperation with the port operators, i.e. the concessionaires.

Article 3. Promotion

In cooperation with operators of the free zone, both parties shall promote each other's port and free trade zone to shipping companies importers and exporters and freight forwarders using the benefits and facilities of their ports and free trade zone in particular with respect to the service quality, infrastructure and equipment availability as well as the ports' ability to handle different modes of ships and cargoes.

Article 4. Electronic development

Due to the information revolution, new technologies and the consequent effects on the administrative and economic levels, both parties are seeking to benefit from each other's experience in the following areas:

- *The development and automation of business cycles.*
- *The development of logistics and integration between the part communities.*
- *Training of personnel in the fields of management and technical support for electronic administration.*

Article 5. Visits exchange

Specialists in both ports shall exchange visits to get acquainted with the latest development and transfer knowledge and experience between the two parties.

Article 6. Meetings

A working group consisting of representatives of the two parties shall be established and convene annually in Bar and Alexandria alternately to assess the effectiveness of the memorandum and to reflect on necessary measures for the effective implementation of this Memorandum.

Article 7. Negotiations and consultations

In case of necessity and with the mutual consent, the two Parties shall conduct relevant negotiations and consultations with the purpose of determining priority tasks and new cooperation directions in the field of maritime transport and port infrastructure.

Article 8. Amendments

This Memorandum of Understanding (MoU) may be amended with the written consent of both signatory parties through separate protocols that shall form an integral part of this MoU. The amendment procedures shall follow the same process used for the signing of this MoU. These amendments shall enter into force from the date of signing.

Article 9. Dispute Settlement

Any disputes arising from the application or interpretation of the provisions of this Memorandum shall be settled amicably through consultations and negotiations between the two parties via diplomatic channels, without resorting to any national or international court or third party for settlement.

Article 10. General responsibility

The two parties shall assist each other and take all steps as may be required for the implementation and compliance with the object of this Memorandum.

Article 11. Entry into force and termination

- 11-1 This Memorandum shall enter into force on the day of signing it by the two parties for period of two years and shall be automatically renewed for successive periods of one year.*
- 11-2 The Parties to this memorandum may terminate it by mutual consent at any time, notifying each other in written form of their intentions not less than 30 days in advance.*

Article 12 Notices

All notices required under this memorandum shall be sent by E-mail or by fax to the following addresses:

Alexandria Port Authority

- Address: Alexandria Port Authority headquarters - Gate 4 – Alexandria – Egypt
- Fax: + 2 03 480 0866
- Tel: + 2 03 485 0108
- E-Mail: Technical.office@apa.gov.eg
- Web- site: www.apa.gov.eg

Port Authority Montenegro

- Address: Muo Peluzica 1, Kotor 85330, Montenegro
- Fax: + 382 323 254 06
- Tel: + 382 323 254 14
- E-Mail: luckauprava@t-com.me
- Web-site: /

Article 13. Non-binding Obligation

This Memorandum serves to record the intent and understanding of both parties and does not serve to create legally binding obligations on any parties hereto nor shall either party be construed to be the agent of another.

Article 14. Copies

This Memorandum was signed in, in three original copies in the Arabic, Montenegrin, and English languages, all texts being equally authentic. Each party has received one original copy. In the event of any divergence in interpretation, the English text shall prevail.

On..... the date of..... /...../.....

On behalf of

Port Authority Montenegro

On behalf of

Alexandria Port Author

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

MINISTARSTVO POMORSTVA

NAZIV PROPISA

MEMORANDUM O RAZUMIJEVANJU IZMEĐU
LUČKE UPRAVE ALEKSANDRIJA - EGIPAT I
LUČKE UPRAVE CRNE GORE

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Problem i uzroci: Ne postoji formalizovan okvir neposredne saradnje između Lučke uprave Aleksandrija i Lučke uprave Crne Gore, zbog čega se razmjena informacija, stručnih iskustava i razvojnih inicijativa može odvijati samo povremeno i bez unaprijed utvrđenih oblasti, mehanizama i dinamike saradnje.

Posljedice postojećeg stanja: Ograničene su mogućnosti za sistematsku razmjenu znanja i dobrih praksi u vezi sa razvojem lučke infrastrukture, zaštitom životne sredine, sistemima kvaliteta, sigurnošću i bezbjednosnom zaštitom plovidbe i luka, stručnim osposobljavanjem, upravljanjem terminalima, modernizacijom opreme, digitalizacijom i logistikom. Istovremeno, nedovoljno se koriste mogućnosti uzajamne promocije luka i slobodnih zona, kao i razvoja trgovinskih i poslovnih veza između Crne Gore i Egipta.

Subjekti na koje problem utiče: Neposredno su obuhvaćene dvije lučke uprave, kao i lučki operateri, odnosno koncesionari kojima je povjereno obavljanje lučkih djelatnosti u lukama od nacionalnog značaja. Posredni uticaj odnosi se na operatore slobodne zone, brodarske kompanije, uvoznike, izvoznike, špeditere, zaposlene u lučkom sektoru i druge učesnike u pomorskom transportnom lancu.

Status quo opcija: Bez zaključivanja Memoranduma saradnja bi ostala neformalna i povremena, bez zajedničke radne grupe, godišnjih sastanaka, uređenog sistema razmjene informacija koje nijesu povjerljive, razmjene stručnih posjeta i jasno definisanih pravaca tehničke, razvojne, promotivne i komercijalne saradnje.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Opšti cilj: Uspostavljanje stabilnog i fleksibilnog okvira bilateralne saradnje između Lučke uprave Aleksandrija i Lučke uprave Crne Gore, zasnovanog na uzajamnoj koristi, ravnopravnosti i razmjeni znanja i iskustava.

Posebni ciljevi:

- razmjena informacija koje nijesu povjerljive o razvoju lučke infrastrukture, zaštiti životne sredine, sistemima kvaliteta, sigurnosti plovidbe, obuci kadrova, lučkoj opremi, upravljanju terminalima i primjeni međunarodnih standarda i kodeksa, uključujući SOLAS i ISPS, uz saradnju sa lučkim operaterima, odnosno koncesionarima kada se informacije odnose na operativne lučke djelatnosti;
- uzajamna promocija luka i slobodnih zona prema brodarskim kompanijama, uvoznicima, izvoznicima i špediterima, u saradnji sa operatorima slobodne zone;
- razvoj digitalnih i automatizovanih poslovnih procesa, logistike, povezivanja lučkih zajednica i elektronske uprave;
- organizovanje razmjene stručnih posjeta, obuka, godišnjih sastanaka i konsultacija radi utvrđivanja prioriteta aktivnosti i novih pravaca saradnje.

Usklađenost: Ciljevi Memoranduma usklađeni su sa opštim opredjeljenjima Vlade Crne Gore u oblasti razvoja pomorskog saobraćaja, unapređenja lučke infrastrukture i usluga, digitalizacije, zaštite životne sredine, jačanja međunarodne saradnje i podsticanja spoljnotrgovinskih veza. Memorandum ne mijenja postojeći regulatorni okvir niti nadležnosti Lučke uprave Crne Gore, već doprinosi njihovoj praktičnoj realizaciji kroz saradnju i razmjenu iskustava.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

Razmatrane opcije:

- Status quo - nastavak povremene i neformalne saradnje bez utvrđenih oblasti, odgovornosti i mehanizama praćenja. Ova opcija ne obezbjeđuje kontinuitet niti mjerljive rezultate saradnje.
- Saradnja na osnovu pojedinačnih inicijativa i ad hoc dogovora - omogućava realizaciju pojedinih aktivnosti, ali bez zajedničkog okvira, godišnjeg planiranja i sistematskog praćenja.
- Zaključivanje Memoranduma o razumijevanju - uspostavlja jasno definisane oblasti i mehanizme saradnje, uz zadržavanje fleksibilnosti i neobavezujućeg karaktera dokumenta.

Preferirana opcija: Zaključivanje Memoranduma predstavlja najprimjereniju opciju jer, bez stvaranja pravno obavezujućih obaveza, uređuje saradnju, predviđa razmjenu informacija, promociju, digitalni razvoj, stručne posjete, godišnje sastanke zajedničke radne grupe i konsultacije. Memorandum uvažava nadležnosti Lučke uprave Crne Gore i činjenicu da se operativne lučke djelatnosti obavljaju preko koncesionara, pa se informacije iz te oblasti razmjenjuju u saradnji sa lučkim operaterima. Ova opcija omogućava ostvarivanje ciljeva uz minimalno administrativno i fiskalno opterećenje.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektno.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Direktni i indirektni uticaji: Najizraženiji pozitivan uticaj očekuje se na dvije lučke uprave i lučke zajednice, kroz dostupnost stručnih informacija, razmjenu dobre prakse, unapređenje kapaciteta zaposlenih, promociju luka i mogućnost pokretanja zajedničkih tehničkih, digitalnih i razvojnih inicijativa. Posredne koristi mogu imati lučki operateri, odnosno koncesionari, operateri slobodne zone, broderske kompanije, uvoznici, izvoznici, špediteri i drugi korisnici lučkih usluga, kroz kvalitetnije usluge, bolju povezanost i veće poslovne mogućnosti.

Negativni uticaji: Ne očekuju se neposredni negativni uticaji na građane i privredu. Moguće organizacione obaveze odnose se prvenstveno na potpisnice i obuhvataju koordinaciju, pripremu sastanaka, razmjenu informacija i eventualne stručne posjete. Učešće lučkih operatera, koncesionara i operatora slobodne zone sprovodiće se u okviru njihovih nadležnosti i međusobno usaglašene saradnje.

Troškovi za građane i privredu: Memorandum ne uvodi naknade, dozvole, nove postupke niti druga obavezna finansijska opterećenja za građane, privredne subjekte, mala i srednja preduzeća. Ne propisuje neposrednu, pravno obavezujuću obavezu dostavljanja podataka privredi. Eventualni troškovi pojedinačnih zajedničkih aktivnosti mogu nastati samo na osnovu naknadno usaglašenih i odobrenih aktivnosti.

Tržište i konkurencija: Memorandum ne ograničava tržišni pristup niti konkurenciju. Očekuje se indirektan pozitivan uticaj kroz promociju luka i slobodnih zona, bolju informisanost poslovne zajednice, unapređenje kvaliteta usluga i stvaranje povoljnijeg okruženja za nove poslovne inicijative.

Administrativno opterećenje i biznis barijere: Ne stvaraju se nova administrativna opterećenja ni biznis barijere za privredu. Administrativne aktivnosti potpisnica svode se na imenovanje predstavnika, vođenje komunikacije, organizovanje sastanaka i evidentiranje realizovanih aktivnosti, u okviru postojećih nadležnosti. Saradnja sa koncesionarima i operatorima slobodne zone odvijaće se kroz postojeće institucionalne i ugovorne mehanizme.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

Sredstva iz budžeta Crne Gore: Za zaključivanje Memoranduma i sprovođenje osnovnih aktivnosti razmjene informacija, koordinacije i konsultacija nije potrebno obezbijediti dodatna finansijska sredstva iz budžeta Crne Gore. Aktivnosti će se sprovoditi u okviru postojećih institucionalnih i kadrovskih kapaciteta Lučke uprave Crne Gore i odobrenih budžetskih sredstava.

Jednokratni ili višegodišnji izdaci: Memorandum sam po sebi ne proizvodi obavezne jednokratne ni višegodišnje izdatke. Eventualni troškovi službenih putovanja, organizacije sastanaka, stručnih posjeta, obuka ili konkretnih projekata mogu nastati samo ako se takve aktivnosti naknadno dogovore i odobre, u skladu sa raspoloživim sredstvima i važećim pravilima budžetskog poslovanja.

Međunarodne finansijske obaveze: Ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze. Članom 13 Memoranduma izričito je utvrđeno da dokument evidentira namjeru i razumijevanje strana i da ne stvara pravno obavezujuće obaveze za potpisnice.

Budžetska obezbijeđenost: Kako se ne planiraju dodatna obavezna sredstva, nije potrebno posebno budžetsko obezbijeđenje. Eventualne pojedinačne aktivnosti realizovaće se samo u granicama sredstava odobrenih zakonom o budžetu za odgovarajuću fiskalnu godinu ili iz drugih dozvoljenih izvora, uz prethodno odobrenje nadležnih organa.

Podzakonski akti: Zaključivanje Memoranduma ne zahtijeva donošenje podzakonskih akata i iz njega ne proizilaze finansijske obaveze po tom osnovu.

Prihodi budžeta: Ne očekuje se neposredan prihod za budžet Crne Gore. Mogući dugoročni indirektni efekti, kao što su veći obim lučkog prometa, trgovine ili poslovne saradnje, nijesu izvjesni niti ih je moguće pouzdano kvantifikovati u ovoj fazi.

Metodologija procjene: Primijenjena je kvalitativna procjena odredaba Memoranduma, naročito oblasti saradnje iz čl. 2 do 7, opšte odgovornosti iz člana 10 i neobavezujućeg karaktera iz člana 13. Posebno je analizirana odredba člana 2.b, kojom se pojašnjava uloga Lučke uprave Crne Gore i saradnja sa koncesionarima u razmjeni informacija o operativnim lučkim djelatnostima. Utvrđeno je da dokument neposredno ne nalaže plaćanja, osnivanje novih tijela sa posebnim budžetom, zapošljavanje, nabavke ili realizaciju projekata.

Problemi u obračunu: Precizan obračun eventualnih budućih troškova nije moguć jer Memorandum ne definiše konkretan broj putovanja, sastanaka, obuka ili projekata. Svaka takva aktivnost biće predmet posebnog planiranja i procjene troškova prije njenog odobravanja.

Sugestije Ministarstva finansija: U fazi pripreme ovog obrasca nijesu postojale sugestije Ministarstva finansija, budući da se Memorandum i RIA obrazac dostavljaju tom ministarstvu radi davanja mišljenja. Eventualne prihvaćene sugestije biće ugrađene u dokumentaciju prije upućivanja u dalju proceduru.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

Ekspertska podrška: Nije korišćena posebna eksterna ekspertska podrška. Tekst je pripremljen i razmatran u okviru stručnih kapaciteta institucija uključenih u postupak.

Konsultovane strane: Sprovedene su ciljane konsultacije i usaglašavanje između neposrednih potpisnica - Lučke uprave Aleksandrija i Lučke uprave Crne Gore - u vezi sa ciljevima, oblastima saradnje, načinom razmjene informacija, stručnim posjetama, sastancima, izmjenama, rješavanjem sporova, trajanjem i neobavezujućim karakterom Memoranduma. U tekst su unesena pojašnjenja koja se odnose na nadležnosti Lučke uprave Crne Gore, saradnju sa lučkim operaterima, odnosno koncesionarima, i promociju u saradnji sa operatorima slobodne zone.

Rezultat konsultacija: Usaglašen je tekst koji obuhvata četrnaest članova i precizira oblasti saradnje, mehanizme komunikacije i praćenja, mogućnost izmjena uz pisanu saglasnost obje

strane, mirno rješavanje eventualnih sporova, trajanje od dvije godine sa automatskim produženjem i mogućnost prestanka uz prethodno pisano obavještenje. Posebno je potvrđeno da Memorandum nema pravno obavezujući karakter i da razmjena informacija o operativnim lučkim djelatnostima pod koncesijom treba da se sprovodi u saradnji sa lučkim operaterima, odnosno koncesionarima.

Javne konsultacije: Javna rasprava nije sprovedena, jer Memorandum nije propis opšte primjene, ne uređuje prava i obaveze građana i privrede i ne uvodi regulatorne zahtjeve, već predstavlja instrument institucionalne međunarodne saradnje između dvije lučke uprave.

7. Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Potencijalne prepreke: Neredovno održavanje sastanaka, neblagovremeno imenovanje kontakt osoba i predstavnika u zajedničkoj radnoj grupi, nedovoljna razmjena informacija, različiti institucionalni prioriteti, jezičke i organizacione poteškoće, ograničena raspoloživost sredstava za stručne posjete i zajedničke aktivnosti, kao i potreba koordinacije sa lučkim operaterima, odnosno koncesionarima i operatorima slobodne zone.

Mjere za sprovođenje: Formiranje zajedničke radne grupe, određivanje kontakt osoba, održavanje godišnjih sastanaka naizmjenično u Baru i Aleksandriji, priprema dogovorenih prioriteta i evidencije aktivnosti, redovna razmjena informacija koje nijesu povjerljive, organizovanje stručnih posjeta i konsultacija, koordinacija sa lučkim operaterima, koncesionarima i operatorima slobodne zone kada je to potrebno i, prema potrebi, usaglašavanje posebnih protokola o izmjenama Memoranduma.

Indikatori uspješnosti:

- broj održanih sastanaka zajedničke radne grupe i bilateralnih konsultacija;
- broj razmijenjenih stručnih informacija, analiza i primjera dobre prakse;
- broj realizovanih stručnih posjeta, obuka i promotivnih aktivnosti;
- broj aktivnosti realizovanih u saradnji sa lučkim operaterima, odnosno koncesionarima i operatorima slobodne zone;
- broj pokrenutih ili realizovanih zajedničkih tehničkih, digitalnih, infrastrukturnih ili logističkih inicijativa i procjena njihovog doprinosa unapređenju kapaciteta, kvaliteta usluga i međunarodne vidljivosti luka.

Nadležnost za monitoring i evaluaciju: Za neposredno praćenje realizacije biće zadužene Lučka uprava Aleksandrija i Lučka uprava Crne Gore, preko zajedničke radne grupe i imenovanih kontakt osoba. Ministarstvo pomorstva pratiće realizaciju u okviru svojih nadležnosti i komunikacije sa Lučkom upravom Crne Gore.

Datum i mjesto

Podgorica, 15.07.2026. godine

Starješina

[Handwritten signature]